

KÖRÖSÖK VÖLGYE VIDÉKFEJLESZTÉSI KÖZHASZNÚ EGYESÜLET

LEADER

HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

2023-2027

CSELEKVÉSI TERV

(2023 ÁPRILIS)

MUNKADRAVYAG

A STRATÉGIA JÖVŐKÉPE

A Stratégia által kínált alternatív jövedelemszerzési lehetőségek bővülése és a kistelepüléseken elérhető szolgáltatások fejlesztése, valamint a helyi közösségek erősödése és kompetencia fejlődése révén **javul a Körösök völgye térség élhetősége.**

MUNKANYELV

A STRATÉGIA CÉLHIERARCHIÁJA

A lenti célok országos volumenű célok, ezért természetesen nem mindegyik értelmezhető minden régióban, vagy akár járásban. **Kérjük, hogy válasszák ki a felsorolt célok közül azokat, amelyek a fejlesztési elképzelések között a legdominánsabban jelennek meg.** A célok száma ne legyen túl sok, maradjon kezelhető (4-5 cél javasolt). A megadott céloknak szerepelniük kell az intézkedések leírásaiban, így meg kell, hogy jelenjenek a későbbi helyi felhívásokban is.

Egyéb specifikus cél megjelenítésére is van lehetőség, azonban a vonatkozó szabályok betartása mellett. A kiválasztott célokat kérjük, hogy rövid indoklással lássák el, miszerint miért arra esett a választás, és miként azonosíthatóak a HACS tervezési területén. Specifikus célok megadása esetén ügyeljenek arra is, hogy azok megvalósulását mérni kell, ezért kizárólag olyat adjanak meg, amely egzakt módszerekkel kimutatható és reális.

A legfontosabb célok:

- **a vidéki térségekben a mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése;**
- társadalmi vállalkozások indítása, tevékenységének fejlesztése;
- **helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése;**
- **kis eszközigenyű élelmiszer-feldolgozási beruházások fejlesztése;**
- **helyi kézműves-és kisipari réteg fejlesztése (pl: festő, kőműves, asztalos, autószerelő stb);**
- **helyi gazdaságfejlesztési célú együttműködések létrejöttének elősegítése, ismertségének növelése, értékesítésének támogatása;**
- a vidéki térségekben a lakosság humán közszolgáltatásokhoz való hozzájutásának előmozdítása;
- közös termelői értékesítési pont/doboz/szatyor rendszer kialakítása;
- **megújuló energia, klímabarát, víz visszatartási, környezetvédelmi megoldások alkalmazása helyi szinten;**
- **okos falu (smart village) stratégiák elkészítésének elősegítése;**
- a vidéki térség, mint vállalkozási tér és lakóhely erősítése;
- **helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása;**
- a helyi közösségek tagjai egyéni aktivitásának, felelősségvállalásának és együttműködési készségeinek erősítése;
- **az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása;**
- **közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése;**
- a fiatalok helyben tartásának támogatása, letelepedésük segítése, az elvándorlás megelőzése;
- kedvezőtlen szociális helyzetben élők felzárkóztatásának ösztönzése, esélyegyenlőség és a társadalmi befogadás javítása.

CSELEKVÉSI TERV (TERVEZETT INTÉZKEDÉSEK)
az IH által kiadott útmutató szerinti szerkezetben

I. TÉRSÉGI VÁLLALKOZÁSOK MUNKAHELYTEREMTŐ BERUHÁZÁSAINAK TÁMOGATÁSA

(A felhívások számának csökkentése érdekében, amennyiben a célterület szintű tervezés valóban opció, összevonható a III. intézkedéssel.)

I.1. Az intézkedés megnevezése: Térségi vállalkozások munkahelyteremtő beruházásainak támogatása

I.2. Specifikus cél: A vidéki térségekben a mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése

I.3. Indoklás, alátámasztás: A térségben – országos összehasonlításban - jellemző az alacsonyabb vállalkozói aktivitás, a tőkehiány, valamint az abból adódó elavult, hiányos eszköz- és infrastrukturális ellátottság, a digitalizáció alacsony szintje. A kistelepülések megmaradásának alapvető feltétele az ott működő mikro-vállalkozások fejlődésének, gazdaságban betöltött szerepének, piaci pozíciójának erősítése, a területi különbségek csökkentése, a térségi felzárkóztatás és a helyi gazdaság megerősítése, továbbá a munkahelyek megtartása és újak létrehozása, ezáltal helyben elérhető jövedelemszerzési lehetőségek biztosítása.

I.4. A támogatható tevékenységek meghatározása: működő (legalább 1 teljes lezárt üzleti évvel rendelkező) mikro-vállalkozások meglévő vagy új gazdasági tevékenységének fejlesztéséhez kapcsolódó beruházások támogatása, úm.:

- telephely korszerűsítés/kialakítás, termelői/szolgáltatói kapacitás bővítés, új tevékenység esetén kialakítás (építés, infrastruktúra fejlesztés, technológia fejlesztés, közműfejlesztés, akadálymentesítés)
- műszaki-technológiai fejlesztés (eszköz-és gépbeszerzés, immateriális javak beszerzése), digitalizációs fejlesztések
- minőségirányítási rendszer bevezetése
- marketing eszközök fejlesztése
- tudás és készségfejlesztés, továbbá a tevékenység végzéséhez szükséges képzés megszerzéséhez előírt képzéseken való részvétel
- a projekt előkészítéséhez és lebonyolításához kapcsolódó egyéb tevékenységek (előkészítés és projektmenedzsment, kötelező tájékoztatás és nyilvánosság)

I.5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- elsődleges mezőgazdasági termelői tevékenység,
- rendezvényszervező iroda, tanácsadó iroda, pályázati tanácsadást nyújtó iroda létrehozásához és/vagy fejlesztéséhez kapcsolódó beruházás, képzések szervezésével foglalkozó vállalkozás stb.,
- konkrét TEÁOR 08 lista vagy általános megfogalmazások a további nem támogatható tevékenységekre???
- magáncélú/lakófunkciót betöltő, vagy arra alkalmas épület/épületrész, nem a támogatást igénylő meglévő és/vagy új tevékenységéhez kapcsolódó épület/épületrész és/vagy építmény építése, felújítása, bővítése, korszerűsítése,
- az intézkedés keretében nem elszámolható kiadások: (személy)gépjármű beszerzés?, élő állat vásárlás, használt árucikkek beszerzése, készletek beszerzése támogatási jogosultságok megvásárlása, ingatlanvásárlás, lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése stb.

I.6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- a GINOP PLUSZ révén a nagyobb volumennel bíró, elsősorban termelői tevékenységet végző vállalkozások támogatott fejlesztési lehetőségei szélesebbek, a vidéki térségekben a mikro-vállalkozások és különösen a szolgáltatói szektorban érintett cégek támogatására kevesebb forrás jut;

- a KAP ST horizontális intézkedései elsődlegesen a mezőgazdasági üzemek termelői tevékenységének fejlesztését támogatják és/vagy a nagyobb volumennel bíró vállalkozások számára jelentenek érdemi fejlesztési lehetőséget;
- a KAP ST 4.5. fejezetben leírtak szerint a GINOP PLUSZ és a KAP ST vidéki gazdaság diverzifikálását célzó releváns intézkedései esetében a projektszintű lehatárolás lehetőségével kívánunk élni az átfedés mentesség biztosítása érdekében
- HFS/LEADER hozzáadott érték??

I.7. A jogosultak köre:

- egyéni vállalkozó, egyéni cég
- gazdasági társaság
- őstermelő, öcs, csmt
- adószámmal rendelkező magánszemély

I.8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- projektterv – általános: a pályázó és tevékenysége bemutatása, a tervezett fejlesztés megalapozottsága, a projekt költségvetésének realitása, a projekt megvalósítására vonatkozó ütemterv realitása, működtetési és üzemeltetési időszakokra vonatkozó tervek kidolgozottsága, realitása;
- projektterv – specifikus: projekt célja, ill. a fejlesztéssel érintett gazdasági tevékenység jellege (élelmiszeripar, szolgáltatás, turizmus stb.), a projekt komplexitása, a fejlesztés gazdasági, környezeti és társadalmi fenntarthatósága;
- megtartott és/vagy újonnan létrehozott munkahelyek száma (ide nem értve az önfoglalkoztatást);
- a fejlesztés megvalósulási helye szerinti település lakosság száma;
- legalább 1 db új, teljes munkaidős munkahely létrehozása kötelező (alapelv);
- a kötelező üzemeltetési és fenntartási időszak 3 év;
- fényképes beszámoló megküldése a HACS-nak a program népszerűsítése érdekében (alapelv).

I.9. Tervezett forrás:

- az adott beavatkozási területre/intézkedésre alokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 100.000.000,- Ft
- a támogatási intenzitás: 65%
- a projektméret: minimum 5.000.000,- Ft, maximum 20.000.000,- Ft (projektméret = támogatási összeg)
- a támogatás módja (hagyományos vagy egyszerűsített költségelszámolás): hagyományos

I.10. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2024. I. félév – 2025. I. félév

I.11. Kimeneti indikátorok:

- legalább 5 db támogatott projekt
- legalább 5 db új, teljes munkaidős munkahely

II. ÉLELMISZERIPARI ÉS KÉZMŰIPARI TERMÉKEK ELŐÁLLÍTÁSÁNAK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSÉNEK KISLÉPTÉKŰ TÁMOGATÁSA

II.1. Az intézkedés megnevezése: Élelmiszeripari és kézműipari termékek előállításának és értékesítésének kisléptékű támogatása

II.2. Specifikus cél: Helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése; kis eszközigényű élelmiszerfeldolgozási beruházások fejlesztése (saját megfogalmazásban: helyi termékek piaci pozicionálása, a turisztikai potenciál kihasználása)

II.3. Indoklás, alátámasztás: A térségben alacsony az elérhető munkahelyek száma, illetve az elérhető jövedelem szintje. A helyi termék előállításra és a falusi-és agroturisztikai szolgáltatásokra építő egyéni és családi gazdaságok, illetve a kézműipari tevékenységek támogatása révén az alternatív jövedelemszerzési módok bővítésére van mód.

A mezőgazdasági termelésre, állattenyésztésre alapozott élelmiszerfeldolgozásnak, illetve termék előállításnak, továbbá kézművességnek a térségben nagy hagyománya van, e tevékenységek rentabilitásához azonban több tényező is hiányzik.

A jó (prémium) minőségű termékekre helyben nincs elegendő fizetőképes kereslet, e termékek jelentős része azonban nincs bekapcsolva a turisztikai programkínálatba sem, mely a kis mennyiségben és/vagy időszakosan előállított, részben értékesítésre termelt termékek esetében az elsődleges felvevőpiacot jelentheti. A piacra jutást egyes esetekben a termékek megfelelő megjelenésének hiánya okozza, mely a szükséges marketing tevékenységekkel (képzés, mentorálás, arculattervezés, piacszervezés, marketing terv kidolgozása stb.) pótolható.

Egyes esetekben a helyi termék előállítás rentabilitását a termelőkapacitás hiánya okozza, mely a szükséges beruházások támogatásával kiküszöbölhető.

II.4. A támogatható tevékenységek meghatározása:

- kistermelők, őstermelők (ide értve az öcs, csmt), adószámú magánszemélyek kisléptékű fejlesztéseinek támogatása – feldolgozott élelmiszeripari és kézműipari termékek piaci értékesítés céljából történő előállítása (már meglévő vagy új tevékenység fejlesztése)
  - o alapanyag előállításához és/vagy feldolgozáshoz, tárolásához, értékesítéséhez közvetlenül kapcsolódó építés, infrastruktúra fejlesztés, eszközbeszerzés, ide értve a termelés korszerűsítését, kapacitásnövelését célzó fejlesztéseket
  - o a termékek értékesítéséhez kapcsolódóan a megjelenéshez, népszerűsítéséhez, hálózatokhoz történő csatlakozáshoz szükséges marketing eszközök fejlesztése
  - o a termékek a térség valamely turizmus-vendéglátásban érintett szereplő révén történő értékesítéséhez szükséges eszközbeszerzés (pl. polcok, installációk stb.)
  - o a termelői/feldolgozó tevékenység végzéséhez szükséges képzés megszerzéséhez szükséges képzéseken való részvétel
  - o a termékek minősítése, védjegyrendszerhez történő csatlakozás és/vagy minőségirányítási rendszer bevezetése
  - o „nyitott porta”/bemutató gazdaság kialakítása/fejlesztése (a fejlesztéssel érintett termékre alapozott vendégfogadáshoz közvetlenül kapcsolódó épület, építmény építése, felújítása, infrastruktúra fejlesztés, eszközbeszerzés stb.), kizárólag már működő élelmiszeripari és/vagy kézműipari termék előállítói tevékenység esetén
  - o a projekt előkészítéséhez és lebonyolításához kapcsolódó egyéb tevékenységek (előkészítés és projektmenedzsment, kötelező tájékoztatás és nyilvánosság)

II.5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- kizárólag elsődleges mezőgazdasági termelői tevékenység,
- a támogatást igénylő meglévő és/vagy új tevékenységéhez nem kapcsolódó épület/épületrész és/vagy építmény építése, felújítása, bővítése, korszerűsítése,

- szálláshely fejlesztése,
- zöldség-gyümölcs csomagolás tevékenységhez kapcsolódó fejlesztés,
- az intézkedés keretében nem elszámolható kiadások: (személy)gépjármű beszerzés?, élő állat vásárlás, használt árucikkek beszerzése, készletek beszerzése támogatási jogosultságok megvásárlása, ingatlanvásárlás, lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése stb.

II.6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- a kisléptékű általánosságban (akár üzemméret, akár támogatási összeg szempontjából)
- induló vállalkozások más programokban ill. KAP ST-ben marginalizáltak
- a helyi termékek megfelelő minőségben és mennyiségben történő előállításának előfeltétele a termelők REL programban történő részvételének
- a helyi kézműves termékek és a „nyitott porták” a térség turisztikai kínálatába illeszthetőek
- a KAP ST 4.5. fejezetben leírtak szerint a GINOP PLUSZ és a KAP ST vidéki gazdaság diverzifikálását, ill. kisüzemek fejlesztését célzó releváns intézkedései esetében a projektszintű lehatárolás lehetőségével kívánunk élni az átfedés mentesség biztosítása érdekében
- LEADER elvek érvényesítésével elérhető hozzáadott érték: együttműködés – beszállítói kapcsolat kötelező kiépítése a térség turizmus-vendéglátásban érintett üzleti szereplőivel, ill. kötelező csatlakozás valamely térségi hálózathoz??

II.7. A jogosultak köre:

- adószámú magánszemély, kistermelő, őstermelő, ide értve öcs, csmt is
- adószámmal nem rendelkező magánszemély, amennyiben vállalja, hogy az első kifizetési kérelem benyújtásáig adószámú magánszemélyként, kistermelőként, vagy őstermelőként nyilvántartásba veteti magát és tevékenységét akként végzi

II.8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- projektterv – általános: a pályázó és tevékenysége bemutatása, a tervezett fejlesztés megalapozottsága, a projekt költségvetésének realitása, a projekt megvalósítására vonatkozó ütemterv realitása, működtetési és üzemeltetési időszakokra vonatkozó tervek kidolgozottsága, realitása;
- projektterv – specifikus: a projekt komplexitása (érintett vertikumok, ill. támogatható tevékenységek köre), a fejlesztés gazdasági, környezeti és társadalmi fenntarthatósága, a fejlesztéssel érintett termék arculata;
- megtartott és/vagy újonnan létrehozott munkahelyek száma (ide értve az önfoglalkoztatást is);
- a fejlesztés megvalósulási helye szerinti település lakosság száma;
- partnerségek száma (kötelező minimumként meghatározott mennyiségben felül);
- hálózati tagság (pl. REL, KosárKözösség stb.) és/vagy vállalt megjelenések száma;
- megjelenés Körös Völgyi Kirakat c. kiadványban;
- nyitott porta/bemutató gazdaság esetén kötelező online elérés és bejelentkezési felület megléte/kialakítása (alapelv);
- a kötelező üzemeltetési és fenntartási időszak 3-5 év??? (alapelv);
- fényképes beszámoló megküldése a HACS-nak a program népszerűsítése érdekében (alapelv).

II.9. Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre alokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 25.000.000,- Ft
- b) a támogatási intenzitás: 65%
- c) a projektméret: minimum 500.000,- Ft, maximum 2.500.000,- Ft
- d) a támogatás módja (hagyományos vagy egyszerűsített költségelszámolás): hagyományos

II.10. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2024. I. félév – 2025. II. félév

II.11. Kimeneti indikátorok:

- legalább 10 db támogatott projekt
- legalább 10 db partnerség a térség helyi termék előállítói és turizmus-vendéglátásban érdekelt szereplői között

MUNKANYAG

III. TÉRSÉGI VÁLLALKOZÁSOK KISLÉPTÉKŰ FEJLESZTÉSEINEK TÁMOGATÁSA

III.1. Az intézkedés megnevezése: Térségi vállalkozások kisléptékű fejlesztéseinek támogatása

III.2. Specifikus cél: A mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése, helyi kézműves- és kisipari réteg fejlesztése

III.3. Indoklás, alátámasztás:

A térségben – országos összehasonlításban - jellemző az alacsonyabb vállalkozói aktivitás, a tőkehiány, valamint az abból adódó elavult, hiányos eszköz- és infrastrukturális ellátottság, a digitalizáció alacsony szintje. A kistelepülések megmaradásának alapvető feltétele az ott működő mikro-vállalkozások fejlődésének, gazdaságban betöltött szerepének, piaci pozíciójának erősítése, a területi különbségek csökkentése, a térségi felzárkóztatás és a helyi gazdaság megerősítése.

III.4. A támogatható tevékenységek meghatározása: működő (legalább 1 teljes lezárt üzleti évvel rendelkező) és induló mikro-vállalkozások meglévő vagy új gazdasági tevékenységének fejlesztéséhez kapcsolódó beruházások támogatása, úm.:

- telephely korszerűsítés/kialakítás, termelői/szolgáltatói kapacitás bővítés, új tevékenység esetén kialakítás (építés, infrastruktúra fejlesztés, technológia fejlesztés, közműfejlesztés, akadálymentesítés)
- műszaki-technológiai fejlesztés (eszköz-és gépbeszerzés, immateriális javak beszerzése), digitalizációs fejlesztések
- minőségirányítási rendszer bevezetése
- marketing eszközök fejlesztése
- tudás-és készségfejlesztés, továbbá a tevékenység végzéséhez szükséges képesítés megszerzéséhez előírt képzéseken való részvétel
- a projekt előkészítéséhez és lebonyolításához kapcsolódó egyéb tevékenységek (előkészítés és projektmenedzsment, kötelező tájékoztatás és nyilvánosság)

III.5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- elsődleges mezőgazdasági termelői tevékenység nem támogatható,
- rendezvényszervező iroda, tanácsadó iroda, pályázati tanácsadást nyújtó iroda létrehozásához és/vagy fejlesztéséhez kapcsolódó beruházás, képzések szervezésével foglalkozó vállalkozás stb. nem támogatható
- turisztikai szolgáltatásokhoz és ingatlan bérbeadáshoz kapcsolódó fejlesztés
- konkrét TEÁOR 08 lista vagy általános megfogalmazások a további nem támogatható tevékenységekre????
- magáncélú/lakófunkciót betöltő, vagy arra alkalmas épület/épületrész, nem a támogatást igénylő meglévő és/vagy új tevékenységéhez kapcsolódó épület/épületrész és/vagy építmény építése, felújítása, bővítése, korszerűsítése nem támogatható
- az intézkedés keretében nem elszámolható kiadások: (személy)gépjármű beszerzés?, élő állat vásárlás, használt árucikkek beszerzése, készletek beszerzése támogatási jogosultságok megvásárlása, ingatlanvásárlás, lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése stb.

III.6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- a kislépték általánosságban (támogatási összeg szempontjából)
- induló vállalkozások más programokban ill. KAP ST-ben marginalizáltak
- a GINOP PLUSZ révén a nagyobb volumennel bíró, elsősorban termelői tevékenységet végző vállalkozások támogatott fejlesztési lehetőségei szélesebbek, a vidéki térségekben a mikro-vállalkozások és különösen a szolgáltatói szektorban érintett cégek támogatására kevesebb forrás jut;

- a KAP ST horizontális intézkedései elsődlegesen a mezőgazdasági üzemek termelői tevékenységének fejlesztését támogatják és/vagy a nagyobb volumennel bíró vállalkozások számára jelentenek érdemi fejlesztési lehetőséget;
- a KAP ST 4.5. fejezetben leírtak szerint a GINOP PLUSZ és a KAP ST vidéki gazdaság diverzifikálását célzó releváns intézkedései esetében a projektszintű lehatárolás lehetőségével kívánunk élni az átfedés mentesség biztosítása érdekében
- LEADER elvek érvényesítésével elérhető hozzáadott érték???

III.7. A jogosultak köre:

- adószámmal nem rendelkező magánszemély, amennyiben vállalja, hogy az első kifizetési kérelem benyújtásáig egyéni vállalkozóként vagy egyéni céggént nyilvántartásba veteti magát vagy kizárólagos tulajdonú gazdasági társaságot alapít és a működtetési és fenntartási időszakban tevékenységét akként végzi
- egyéni vállalkozók
- gazdasági társaságok
- non-profit szervezetek (egyesületek, alapítványok, önkormányzatok, önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok)

III.8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- projektterv – általános: a pályázó és tevékenysége bemutatása, a tervezett fejlesztés megalapozottsága, a projekt költségvetésének realitása, a projekt megvalósítására vonatkozó ütemterv realitása, működtetési és üzemeltetési időszakra vonatkozó tervek kidolgozottsága, realitása;
- projektterv – specifikus: projekt célja, ill. a fejlesztéssel érintett gazdasági tevékenység jellege (élelmiszeripar, szolgáltatás, stb.), a projekt komplexitása, a fejlesztés gazdasági, környezeti és társadalmi fenntarthatósága;
- megtartott és/vagy újonnan létrehozott munkahelyek száma (ide nem értve az önfoglalkoztatást);
- a fejlesztés megvalósulási helye szerinti település lakosság száma;
- a kötelező üzemeltetési és fenntartási időszak 3 év (alapelv);
- fényképes beszámoló megküldése a HACs-nak a program népszerűsítése érdekében (alapelv).

III.9. Tervezett forrás: Ebben a pontban határozzák meg:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre alokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 70.000.000,- Ft
- b) a támogatás intenzitása: 65%
- c) a projektméret korlátai: minimum 500.000,- Ft, maximum: 7.000.000,- Ft
- d) a támogatás módja (hagyományos vagy egyszerűsített költségelszámolás): hagyományos

III.10. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2024. I. félév – 2025. II. félév

III.11. Kimeneti indikátorok:

- legalább 10 db támogatott projekt

IV. TURISZTIKAI SZOLGÁLTATÁSOK FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE

IV.1. Az intézkedés megnevezése: Turisztikai szolgáltatások fenntartható fejlesztése

IV.2. Specifikus cél: Megújuló energia, klímabarát, víz visszatartási, környezetvédelmi megoldások alkalmazása helyi szinten, (saját megfogalmazásban: a turisztikai potenciál kihasználása, a helyi termékek jobb piaci pozicionálása)

IV.3. Indoklás, alátámasztás: A térség jó turisztikai potenciállal rendelkezik, köszönhetően elsősorban természeti adottságainak, továbbá kulturális örökségének és gasztronómiai hagyományainak, valamint a szálláshelyek mennyiségi és minőségi szinten elérhető széles skálájának.

Az ágazat gazdaságban betöltött szerepe figyelemreméltó, azonban növekedése egyes térségekben az infrastrukturális szükségletek mellett társadalmi és környezeti fenntarthatóságot érintő problémákat is felvetett fel az elmúlt években.

Mintegy másfél évtized alatt a turisztikai attrakciók jelentős mennyiségi és minőségi fejlődésen estek át, a vendégek számára elérhető szolgáltatások/programok száma azonban még mindig nem elégséges illetve csak szezonálisan elérhető és/vagy minőségében – országos összehasonlításban – nem versenyképes. Szintén a szezonális miatt, a turizmusban érintett vállalkozások, de különösen a foglalkoztatottak száma elmarad a kívánatostól.

E mutatók a térség gasztronómiai, kézműipari hagyományaira alapozott falusi-és agroturisztikai valamint aktív turisztikai szolgáltatásainak fejlesztésével javíthatóak, a környezeti fenntarthatóságot célzó fejlesztések révén pedig az ágazat gazdasági alapja hosszútávon erősíthető.

IV.4. A támogatható tevékenységek meghatározása:

- a) célterület: működő szálláshelyek környezetbarát fejlesztései, új szálláshelyek környezetbarát kialakítása
  - vízparti szálláshelyek szennyvízkezelését (összefoglaló megnevezés) célzó fejlesztések támogatása (hálózatra csatlakozás, meglévő telken belüli hálózat és infrastruktúra fejlesztése/korszerűsítése/bővítése, egyedi szennyvízkezelés kiépítése stb.)
  - környezetbarát hulladékgazdálkodási megoldások (házi komposztálás infrastrukturális feltételeinek kialakítása, szelektív hulladékgyűjtés stb.)
  - takarékos vízfelhasználást célzó, elsősorban technológiai fejlesztések a közvetlenül szükséges építési tevékenységekkel (szürkevíz hasznosítás, vízcsapszűrő, víztisztító, öntözőrendszer stb.)
  - szállóvendégek által közvetlenül használt épületek, épületrészek, építmények és berendezések energetikai hatékonyságát és a szálláshely energiaigényét csökkentő építészeti-technológiai korszerűsítés (elsődlegesen gépészet a szükséges építési tevékenységekkel, ill. energetikai fejlesztés)
  - stb.
- b) célterület: működő szálláshelyek minőségi javulását célzó fejlesztések (a nemzeti minősítő rendszerben adott kategórián belül magasabb fokozat elérése)
  - építés, infrastruktúra fejlesztés
  - eszközbeszerzés
  - stb.
- c) célterület: szálláshelyhez nem kötődő, falusi-és agroturisztikai valamint aktív turisztikai szolgáltatások fejlesztése, „nyitott porta” kialakítása
  - építés, infrastruktúra fejlesztés
  - eszközbeszerzés
  - stb.
- valamennyi célterülethez kapcsolódóan:
  - marketing eszközök fejlesztése

- a tevékenység végzéséhez szükséges képesítés megszerzéséhez előírt képzéseken való részvétel
- a projekt előkészítéséhez és lebonyolításához kapcsolódó egyéb tevékenységek (előkészítés és projektmenedzsment, kötelező tájékoztatás és nyilvánosság)

IV.5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- magáncélú/lakófunkciót betöltő vagy arra alkalmas épület/épületrész fejlesztése, ill. a támogatást igénylő meglévő és/vagy új tevékenységéhez nem kapcsolódó épület/épületrész és/vagy építmény építése, felújítása, bővítése, korszerűsítése nem támogatható
- a c) célterület keretében szálláshely fejlesztése
- az intézkedés keretében nem elszámolható kiadások: (személy)gépjármű beszerzés?, élő állat vásárlás, használt árucikkek beszerzése, készletek beszerzése támogatási jogosultságok megvásárlása, ingatlanvásárlás, lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése stb.

IV.6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- általánosságban a kislépték (a támogatás volumene alapján)
- a KAP ST 4.5. fejezetben leírtak szerint a GINOP PLUSZ és a KAP ST vidéki gazdaság diverzifikálását, ill. kisüzemek fejlesztését célzó releváns intézkedései esetében a projektszintű lehatárolás lehetőségével kívánunk élni az átfedés mentesség biztosítása érdekében
- LEADER elvek érvényesítésével elérhető hozzáadott érték: együttműködés – beszállítói és/vagy partneri kapcsolat kötelező kiépítése (szálláshely – szolgáltató, szálláshely – helyi termelő stb.) a térségi szereplők között, ill. térségi hálózathoz történő csatlakozás ösztönzése

IV.7. A jogosultak köre:

- adószámmal nem rendelkező magánszemély, amennyiben vállalja, hogy az első kifizetési kérelem benyújtásáig – a fejlesztéssel érintett szolgáltatás/gazdasági tevékenység jellegének megfelelően - adószámos magánszemélyként vagy őstermelőként vagy egyéni vállalkozóként nyilvántartásba veteti magát vagy kizárólagos tulajdonú gazdasági társaságot alapít és a fenntartási időszakban a tevékenységét akként végzi
- adószámmal rendelkező magánszemély (ide értve az őstermelőt is)
- egyéni vállalkozó
- gazdasági társaság
- non-profit szervezet (egyesület, alapítvány, önkormányzat, önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság)

IV.8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- projektterv – általános: a pályázó és tevékenysége bemutatása, a tervezett fejlesztés megalapozottsága, a projekt költségvetésének realitása, a projekt megvalósítására vonatkozó ütemterv realitása, működtetési és üzemeltetési időszakokra vonatkozó tervek kidolgozottsága, realitása;
- projektterv – specifikus: projekt célja, ill. a fejlesztéssel érintett gazdasági tevékenység jellege (a), b) vagy c) célterület), a projekt komplexitása, a fejlesztés gazdasági, környezeti és társadalmi fenntarthatósága, a szolgáltatási kapacitás kihasználtsága;
- megtartott és/vagy újonnan létrehozott munkahelyek száma (ide nem értve az önfoglalkoztatást, kivéve a c) célterület esetében);
- partnerségek száma (kötelező minimumként meghatározott mennyiségen felül);
- szezonális mértéke;
- a fejlesztés megvalósulási helye szerinti település lakosság száma;
- szakmai szervezeti vagy hálózati tagság;
- a projekt illeszkedése a Körösök Völgye Térség Aktív Turisztikai Stratégiájához;
- szolgáltatás akadálymentes elérése biztosított;

- a kötelező üzemeltetési és fenntartási időszak 5 év (alapelv);
- egy pályázat keretében csak egy célterület valósítható meg (alapelv);
- fényképes beszámoló megküldése a HACS-nak a program népszerűsítése érdekében (alapelv).

IV.9. Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre alokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 100.000.000,-
- b) a támogatás intenzitása: 65%
- c) a projektméret korlátai: minimum 1.000.000,- Ft, maximum 7.000.000,- Ft;
- d) a támogatás módja (hagyományos vagy egyszerűsített költségelszámolás): hagyományos

IV.10. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2024. I. félév – 2025. II. félév

IV.11. Kimeneti indikátorok:

- legalább 14 db támogatott projekt
- legalább 14 db partnerség a térségi szereplők között (helyi termék – szálláshely, szálláshely – szolgáltatók stb.)

MUNKANYELV

V. HELYI ÖRÖKSÉG FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE

V.1. Az intézkedés megnevezése: Helyi örökség fenntartható fejlesztése

V.2. Specifikus cél: Épített és kulturális örökség megőrzése, az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése (saját megfogalmazásban: a vidéki örökség megőrzése, aktív, innovatív, kooperatív helyi társadalom, a turisztikai potenciál kihasználása)

V.3. Indoklás, alátámasztás: Az életminőség az életszínvonalon (jövedelem, lakáskörülmények stb.) túlmutató fogalom, mely az anyagiakban mérhető szempontok mellett más tényezők által is befolyásolt. Ilyen tényezők egyebek közt a lakóhelyen elérhető köz és üzleti szolgáltatások mennyisége és minősége, a szabadidő eltöltésének lehetőségei, a helyi közösségi aktivitás és a környezet (természeti, épített) minősége. E tényezők, értékek azonban a társadalmi folyamatok miatt (elanyagiasodás, elidegenedés stb.) egyre kevésbé részei az egyének, közösségek mindennapjainak, identitásának, ezáltal a tőkésítésükből származó haszon nem érvényesül.

A tervezési területen jelentős tömegű természeti, táji érték, Natura 2000 és védett természeti terület, közel 900 db egyedi tájérték, továbbá több mint félezer helyi és országos védelem alatt álló (műemlék) épület, építmény, a helyi értéktár kataszterekben feltüntetett települési érték található, ezen értékek azonban nem élnek kellőképpen a köztudatban, a kulturális erőforrások így nem megfelelően hasznosulnak.

A térség hagyományai egyrészt az agráriumhoz, a falusi életmódhoz, a paraszti kultúrához, illetve a Körös folyók mentén fekvő településeken a vizes élőhelyekhez és az itt élő nemzetiségek szokásaihoz kötődnek szorosan.

A helyi kulturális élet főszereplői egyrészt a hagyományőrző, kulturális tevékenységet végző civil szervezetek (közel ..... bejegyzett szervezet 2022-ben), akik az értékőrzés, a főként helyi jelentőséggel bíró programok, rendezvények kezdeményezői és lebonyolítói, de némelyek térségi, regionális, országos, vagy akár nemzetközi szintű rendezvények, fesztiválok társszervezői is.

A térségben több tucat, a helyi társadalomnak és az ide érkező vendégeknek egyaránt kikapcsolódási és szórakozási lehetőséget biztosító, többnyire a térségben hagyománnyal bíró mezőgazdasági létformákhoz kötődő gasztronómiai rendezvényre, kulturális fesztiválra kerül sor minden évben.

V.4. A támogatható tevékenységek meghatározása:

- a) célterület: természeti-táji értékek fenntartható fejlesztése
  - Natura 2000 területen vagy védett természeti területen vagy tájérték kataszterben/települési értéktárban szereplő, vagy a tájérték kataszterbe/települési értéktárba történő felvételre felterjesztett területen található természeti és történelmi tájkép, valamint az azt alkotó táji elemek állapot javításához, rehabilitációjához, látogathatóságához szükséges építés, felújítás, korszerűsítés (különösen tereprendezés, fás szárú, lágy szárú növények telepítése a hazai és a tájfajta előnyben részesítésével, parkosítás, öntözőrendszer kiépítése, fejlesztése, tanösvény, túraútvonal és tematikus útvonal berendezési, felszerelési tárgyainak építése, látvány térelemek építése, meglévők felújítása)
  - a kapcsolódó, telken belüli infrastruktúra fejlesztése (belső utak, járdák, parkolók kialakítása, fejlesztése, használati és látvány térelemek-padok, asztalok, táblák stb.- beszerzése, szelektív gyűjtést biztosító hulladék tárolók kialakítása, megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítása-fűtési/hűtési energiaigény, használati melegvíz igény, villamos energia igény részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrásból, napkollektorok alkalmazása, napelemes rendszer kialakítása)
  - a kapcsolódó, telken belüli közmű hálózat ill. csatlakozási pontok kialakítása, korszerűsítése (különösen: villamos energia és vízellátás, eső-és szennyvíz elvezetés/gyűjtés)
  - a látogathatóság biztosítása érdekében szükséges, a fejlesztéssel érintett ingatlan közvetlen megközelítését szolgáló gyalogutak kialakítása, fejlesztése (önállóan nem támogatható)

- a látogathatóság biztosításához és a funkcionális használathoz szükséges eszközök, gépek és berendezések beszerzése (önállóan nem támogatható)
  - a látogathatóság biztosítása érdekében szükséges fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés (önállóan nem támogatható)
  - az értékek felkutatását, megismertetését, bemutatását, népszerűsítését, használatba vételét célzó, a fejlesztés jellegéhez illeszkedő közösségépítő és/vagy szemléletformáló és/vagy ismeretterjesztő programok és/vagy akciók (pl. helytörténeti előadás, vetélkedő, fotópályázat, verseny, kirándulás, tábor, önkéntes program, helyi értéktár bizottság létrehozása, működtetése stb.) előkészítése és lebonyolítása (önállóan nem támogatható, kötelezően megvalósítandó)
  - az értékek felkutatását, megismertetését, bemutatását, használatba vételét célzó ismeretterjesztő és tájékoztató anyagok, információs füzetek, táblák, online felületek (weboldal/alweboldal), infokommunikációs alkalmazások készítése, nyomtatott vagy elektronikus formában történő megjelentetése (önállóan nem támogatható)
- b) célterület: épített, tárgyi értékek fenntartható fejlesztése
- műemléki vagy helyi védettséggel bíró épületek, építmények, létesítmények restaurálása, felújítása, a látogathatóság biztosítása érdekében szükséges átalakítása, bővítése, korszerűsítése
  - a települési értéktárban szereplő épületek, építmények, létesítmények felújítása, a látogathatóság biztosítása érdekében szükséges átalakítása, bővítése, korszerűsítése
  - a település gazdasági-társadalmi-kulturális szokásait, történetét bemutató tájházak, kiállító/bemutató-és gyűjteményes helyek, emlékházak, kézműves műhelyek kialakítása, felújítása, a látogathatóság biztosítása érdekében szükséges átalakítása, bővítése, korszerűsítése
  - a kapcsolódó, telken belüli infrastruktúra kialakítása, fejlesztése (belső utak, járdák, parkolók, vagyonvédelmi rendszer, kerítés, kapuk kialakítása, fejlesztése, használati térelemek- padok, asztalok stb.-beszerzése, szelektív gyűjtést biztosító hulladék tárolók kialakítása, parkosítás, zöldfelület fejlesztés, megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítása- fűtési/hűtési energiaigény, használati melegvíz igény, villamos energia igény részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrásból, napkollektorok alkalmazása, biomassa alapú és hőszivattyús rendszerek telepítése, geotermikus energia használata, napelemes rendszer kialakítása)
  - a kapcsolódó, telken belüli közmű hálózat ill. csatlakozási pontok kialakítása, korszerűsítése (különösen: villamos energia és vízellátás, eső-és szennyvíz elvezetés/gyűjtés, földgáz/távhő/geotermikus hálózat fejlesztése)
  - a látogathatóság biztosítása érdekében szükséges, a fejlesztéssel érintett ingatlan közvetlen megközelítését szolgáló gyalogutak kialakítása, fejlesztése (önállóan nem támogatható)
  - a látogathatóság biztosításához és a funkcionális használathoz szükséges eszközök, gépek és berendezések beszerzése (önállóan nem támogatható)
  - a látogathatóság biztosítása érdekében szükséges fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés (önállóan nem támogatható)
  - az értékek felkutatását, megismertetését, bemutatását, népszerűsítését, használatba vételét célzó, a fejlesztés jellegéhez illeszkedő közösségépítő és/vagy szemléletformáló és/vagy ismeretterjesztő programok és/vagy akciók (pl. helytörténeti előadás, vetélkedő, fotópályázat, verseny, kirándulás, tábor, önkéntes program, helyi értéktár bizottság létrehozása, működtetése stb.) előkészítése és lebonyolítása (önállóan nem támogatható, kötelezően megvalósítandó)

- az értékek felkutatását, megismertetését, bemutatását, használatba vételét célzó ismeretterjesztő és tájékoztató anyagok, információs füzetek, táblák, online felületek (weboldal/alweboldal), infokommunikációs alkalmazások készítése, nyomtatott vagy elektronikus formában történő megjelenítése (önállóan nem támogatható)
- c) célterület: szellemi-kulturális örökség fenntartható fejlesztése
  - egyes települések/kistáják, ill. az akcióterület szellemi-kulturális értékeinek, örökségének megőrzését célzó gyűjtemények (úm. könyv, film, hanglemez, különféle online megjelenések, műalkotások, művészeti termékek (pl. színdarab, zenemű stb.)) létrehozása, meglévők fejlesztése
  - az értékek felkutatását, megismertetését, bemutatását, népszerűsítését célzó, a fejlesztés jellegéhez illeszkedő közösségépítő és/vagy szemléletformáló és/vagy ismeretterjesztő programok és/vagy akciók (pl. helytörténeti előadás, művészeti előadás, vetélkedő, fotópályázat, verseny, kirándulás, tábor, önkéntes program, helyi értéktár bizottság létrehozása, működtetése stb.) előkészítése és lebonyolítása (önállóan nem támogatható, kötelezően megvalósítandó)

IV.5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- az intézkedés keretében nem elszámolható kiadások: (személy)gépjármű beszerzés?, élő állat vásárlás, használt árucikkek beszerzése, készletek beszerzése támogatási jogosultságok megvásárlása, ingatlanvásárlás, lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése stb.
- gazdasági funkciót ellátó épületek, épületrészek fejlesztése
- a támogatást igénylő által megszervezett program, akció vonatkozásában: falunapok szervezése
- számítástechnikai és informatikai eszközök beszerzése indokolt esetben és a szükséges mértékben támogatható
- a támogatást igénylő által megszervezett program és/vagy akció vonatkozásában: kizárólag egy adott gazdasági társaság érdekeinek és termékeinek bemutatását célzó termékbemutató, program vagy akció
- tanulmány készítése
- marketing stratégia és/vagy kommunikációs terv, turisztikai kiadvány készítése
- parókiák fejlesztése
- kizárólag a település képi megjelenése szempontjából meghatározó, a támogatási céloknak és funkcióknak nem megfelelő épületek, épületrészek felújítása
- önálló települési infrastruktúra fejlesztése
- önkormányzat által kötelezően ellátandó feladatok ellátását szolgáló épület, épületrész, létesítmény stb. fejlesztése???? (ha nem tiltott, maradjon!!!)

IV.6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- az örökségvédelem, mint önálló támogatási cél a legtöbb OP-ban marginalizált terület, így az intézkedés egyértelműen hiánypótló jellegű
- az intézkedés keretében megvalósuló fejlesztések színesíthetik a térség turisztikai programkínálatát
- az intézkedés kiegészíti a KAP ST és a TOP PLUSZ keretében megvalósítható, a helyi életminőség javítását és a turisztikai termékek fejlesztését célzó települési infrastruktúra és alapszolgáltatás mennyiségi és minőségi növelésére irányuló beruházásokat, a projektszintű lehatárolás lehetőségével kívánunk élni az átfedés mentesség biztosítása érdekében
- LEADER elvek érvényesítésével elérhető hozzáadott érték: projektek komplexitása, területspecifikusság, alulról jövő kezdeményezések

IV.7. A jogosultak köre:

- önkormányzat (települési, nemzetiségi, társulás)
- önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaság
- egyházi jogi személy, egyházi szervezet
- nonprofit szervezetek (egyesület, szövetség, alapítvány, közalapítvány stb.)

IV.8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- projektterv – általános: a pályázó és tevékenysége bemutatása, a tervezett fejlesztés megalapozottsága, a projekt költségvetésének realitása, a projekt megvalósítására vonatkozó ütemterv realitása, működtetési és üzemeltetési időszakra vonatkozó tervek kidolgozottsága, realitása;
- projektterv – specifikus: projekt célja (a), b) vagy c) célterület, ill. a projekt komplexitása (támogatható tevékenységek száma, jellege, aránya a projekt költségvetésében), a fejlesztés gazdasági, környezeti és társadalmi fenntarthatósága;
- a fejlesztés tárgya valamely térségi turisztikai útvonalhoz/célponthoz kapcsolható;
- a fejlesztéssel érintett helyi érték látogathatósága, elérhetősége;
- a fejlesztés megvalósulási helye szerinti település lakosság száma;
- a projekt keretében megvalósuló programok száma;
- a programokba bevont szereplők száma (az összes program tervezett létszáma alapján);
- partnerség;
- akadálymentesítés;
- a projekt konzorciumban valósul meg???
- a kötelező üzemeltetési és fenntartási időszak 5 év (alapelv);
- egy pályázat keretében csak egy célterületre igényelhető támogatás (alapelv);
- fényképes beszámoló megküldése a HACS-nak a program népszerűsítése érdekében (alapelv).

IV.9. Tervezett forrás:

- az adott beavatkozási területre/intézkedésre alokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás):
  - az a) célterület esetében 21.000.000,- Ft
  - a b) célterület esetében 21.000.000,- Ft
  - a c) célterület esetében 6.000.000,- Ft
- a támogatási intenzitás: 95%
- a projektméret:
  - az a) célterület esetében minimum 1.000.000,- Ft, maximum 8.000.000,- Ft
  - a b) célterület esetében minimum 1.000.000,- Ft, maximum 8.000.000,- Ft
  - a c) célterület esetében minimum 500.000,- Ft, maximum 3.000.000,- Ft
- a támogatás módja (hagyományos vagy egyszerűsített költségelszámolás): hagyományos

IV.10. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

2024. I. félév – 2025. II. félév

IV.11. Kimeneti indikátorok:

- legalább 6 db támogatott projekt
- legalább 6 db helyi érték bekapcsolása a turisztikai programkínálatba

VI. TELEPÜLÉSEK KISLÉPTÉKŰ FEJLESZTÉSEINEK TÁMOGATÁSA

VI.1. Az intézkedés megnevezése: Települések kisléptékű fejlesztéseinek támogatása

VI.2. Specifikus cél: Az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása, közösségi élet, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, megújuló energia, klímabarát, víz visszatartási, környezetvédelmi megoldások alkalmazása helyi szinten (saját megfogalmazásban: településfejlesztés, aktív, innovatív, kooperatív helyi társadalom)

VI.3. Indoklás, alátámasztás: Az életminőség az életszínvonalon (jövedelem, lakáskörülmények stb.) túlmutató fogalom, mely az anyagiakban mérhető szempontok mellett más tényezők által is befolyásolt, s alapvető a települések népességmegtartó képességének megőrzése, fokozása szempontjából. Ilyen tényezők egyebek közt a lakóhelyen elérhető köz és üzleti szolgáltatások mennyisége és minősége, a szabadidő eltöltésének lehetőségei, a helyi közösségi aktivitás és a környezet (természeti, épített) minősége.

A vidéki térségekben az alapvető szolgáltatásokhoz, a közösségi élet feltételeihez való hozzáférés lényegesen elmarad a városias térségektől. A vidéken élők számára a vidéki települések élhetőbbé, vonzóvá tétele, az elérhető helyi szolgáltatások körének bővítése, színvonalának és hozzáférhetőségének javítása, a települési önkormányzatok és civil szervezetek segítése, a helyi együttműködések ösztönzése, valamint az azokban rejlő belső erőforrások kihasználása kiemelt cél, amelyek egyaránt elősegítik a gazdasági és közösségi területen a társadalmi aktivitás erősítését és fenntartását.

VI.4. A támogatható tevékenységek meghatározása:

- rendezett településkép kialakítását célzó infrastrukturális fejlesztések (utca névtáblák, útbaigazító táblák, szelektív hulladékgyűjtők kihelyezése, hulladékudvarok rendezése, kialakítása stb.)
- közparkok, játszóterek, egyéb zöldfelületek fejlesztése
- sportoláshoz, szabadidős tevékenységekhez kapcsolódó, elsősorban kültéri, indokolt esetben beltéri fejlesztések
- rendezvényterek fejlesztése, települési szintű rendezvények lebonyolításához kapcsolódó eszközpark (rendezvénysátor, padok, asztalok, mobil színpad, színpadtechnika, árusító faház/pavilon stb.) fejlesztése
- helyi kezdeményezésekhez, önkéntességhez, társadalmi felelősségvállaláshoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések (különösen állatvédelem stb.)
- a település működtetése szempontjából releváns civil szervezetek (különösen tűzoltó egyesület, polgárőr egyesület, közfeladatot ellátó állatvédelmi egyesület stb.) telephely-és eszközpark fejlesztése
- kistelepülési közösségi színterek fejlesztése!!!
- civil szervezetek közösségi tereinek fejlesztése???
- a település idegenforgalmi szempontból meghatározó adottságainak megfelelő közterületi fejlesztések (pl. kerékpáros, vízi, gyalogos stb. túraútvonalakhoz kapcsolódó pihenőpontok, megállóhelyek kialakítása, fejlesztése, nyilvános mosdó, vízi létesítmények stb.)!!!
- a projekt célját alapvetően meghatározó támogatható tevékenységnek és a fejlesztéssel érintett létesítmény/infrastruktúra jellegének megfelelő, adott célcsoport tevőleges bevonásával megvalósuló, legalább 20 fő részvételével megvalósuló közösségfejlesztő, és/vagy szemléletformáló és/vagy ismeretterjesztő és/vagy kulturális akció/ program megvalósítása (pl. sportnap, sportág választó nap, tehetségek napja, amatőr zenekarok versenye, helyismereti vetélkedő, takarítási akció, örökbefogadási nap stb.) – önállóan nem támogatható, kötelezően megvalósítandó

VI.5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- az intézkedés keretében nem elszámolható kiadások: (személy)gépjármű beszerzés?, élő állat vásárlás, használt árucikkek beszerzése, készletek beszerzése támogatási jogosultságok megvásárlása, ingatlanvásárlás, lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése stb.
- gazdasági funkciót ellátó épületek, épületrészek fejlesztése
- a támogatást igénylő által megszervezett program, akció vonatkozásában: falunapok szervezése
- számítástechnikai és informatikai eszközök beszerzése indokolt esetben és a szükséges mértékben támogatható
- a támogatást igénylő által megszervezett program és/vagy akció vonatkozásában: kizárólag egy adott gazdasági társaság érdekeinek és termékeinek bemutatását célzó termékbemutató, program vagy akció
- egyház, egyházi szervezet tulajdonában és/vagy használatában lévő ingatlan fejlesztése
- állatkert, állatpanzió kialakítása, fejlesztése

VI.6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- az intézkedés keretében megvalósuló fejlesztések színesíthetik a térség turisztikai programkínálatát
- az intézkedés kiegészíti a KAP ST és a TOP PLUSZ keretében megvalósítható, a helyi életminőség javítását és a turisztikai termékek fejlesztését célzó települési infrastruktúra és alapszolgáltatás mennyiségi és minőségi növelésére irányuló beruházásokat, a projektszintű lehatárolás lehetőségével kívánunk élni az átfedés mentesség biztosítása érdekében
- LEADER elvek érvényesítésével elérhető hozzáadott érték: projektek komplexitása, területspecifikusság, alulról jövő kezdeményezések

VI.7. A jogosultak köre:

- települési és nemzeti önkormányzatok, önkormányzati társulások
- önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaságok
- nonprofit szervezetek (egyesület, szövetség, alapítvány, közalapítvány stb.)

VI.8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- projektterv – általános: a pályázó és tevékenysége bemutatása, a tervezett fejlesztés megalapozottsága, a projekt költségvetésének realitása, a projekt megvalósítására vonatkozó ütemterv realitása, működtetési és üzemeltetési időszakokra vonatkozó tervek kidolgozottsága, realitása;
- projektterv – specifikus: projekt célja, komplexitása (támogatható tevékenységek száma, jellege, aránya a projekt költségvetésében), a fejlesztés gazdasági, környezeti és társadalmi fenntarthatósága;
- a fejlesztés hasznossága idegenforgalmi szempontból;
- a fejlesztéssel érintett létesítmény látogathatósága, elérhetősége;
- a fejlesztés megvalósulási helye szerinti település lakosság száma;
- a fejlesztés illeszkedik a Smart Rural 21 koncepcióhoz;
- a projekt keretében megvalósuló programok száma;
- a programokba bevont szereplők száma (az összes program tervezett létszáma alapján);
- partnerség;
- akadálymentesítés;
- a projekt konzorciumban valósul meg???
- a kötelező üzemeltetési és fenntartási időszak 5 év (alapelv);
- fényképes beszámoló megküldése a HACs-nak a program népszerűsítése érdekében (alapelv).

VI.9. Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 110.000.000,- Ft
- b) a támogatási intenzitás: 95%
- c) a projektméret: minimum 1.000.000,- Ft, max. 8.000.000,-
- d) a támogatás módja (hagyományos vagy egyszerűsített költségelszámolás): hagyományos

VI.10. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2024. I. félév – 2025. II. félév

VI.11. Kimeneti indikátorok:

- legalább 13 db támogatott projekt
- legalább 260 fő bevonása a megvalósult programokba

MUNKANYAG

VII. SZEMLÉLETFORMÁLÓ PROGRAMOK, AKCIÓK, TELEPÜLÉSI RENDEZVÉNYEK TÁMOGATÁSA

VII.1. Az intézkedés megnevezése: Szemléletformáló programok, akciók, települési rendezvények támogatása

VII.2. Specifikus cél: valamennyi specifikus célhoz kapcsolódó intézkedés

VII.3. Indoklás, alátámasztás:

A térség fő kitörési pontjai, a mezőgazdaság és élelmiszeripar, valamint a turizmus egyaránt a természeti adottságokra és meglévő értékekre építhetnek, mely értékek kimerülése azonban jelentős gazdasági és társadalmi kockázatokkal jár a terület jövőbeni fejlődését, sőt, felzárkózását tekintve.

A környezeti fenntarthatóság elvei azonban nem kellőképpen érvényesülnek az innovációs képesség alacsony szintje/hiánya és a környezettudatos szemlélet alacsony elterjedtsége/hiánya miatt. A civil társadalom fejlettségét, aktivitását, fejlődési potenciálját tekintve eltérő képet mutat, összefüggésben az adott település vállalkozói aktivitásával, kulturális-szellemi örökségével, illetve az adott település fejlődési ívével. A gazdasági élet szereplőinek együttműködési készsége alacsony, mely akadály a lokális gazdaságfejlesztésben (turizmus, helyi termékek) hatékony hálózatok kialakításának és eredményes működtetésének.

Az elöregedő társadalom és az országos összehasonlításban gyenge gazdasági fejlettség miatt a digitális készségek és kompetenciák szintje alacsony, fejlesztése indokolt.

VII.4. A támogatható tevékenységek meghatározása:

a) célterület:

- civil szervezetek szemléletformáló programjainak, akcióinak támogatása (egy rendezvény vagy rendezvény sorozat) az alábbi területeken
  - o helyi élelmiszeripari és/vagy kézműipari termékek vására
  - o környezeti nevelést szolgáló, körforgásos gazdálkodást/hulladékkezelést és szelektív hulladékgyűjtést/környezetvédelmet és/vagy természetvédelmet bemutató, népszerűsítő program (különösen szemétszedő, takarító akciók szárazföldön és vízén), ide értve tanulmányút keretében a vármegyén belül működő hulladéklerakók/feldolgozók látogatását is
  - o faültetés
  - o közlekedés biztonságot szolgáló, népszerűsítő program
  - o a résztvevők bevonásával megvalósuló sportprogram, sportágválasztó nap stb.
  - o állatvédelmi tevékenységet népszerűsítő, örökbefogadó/nevelő gazdik, önkéntesek toborzását célzó program, az érintett állatok gyógyítását, rehabilitációját, elhelyezését stb. segítő adománygyűjtő program
  - o gyermekek és fiatalok számára szervezett pályaválasztási nap, szakmák bemutatója
  - o egyes művészeti ágak programjai (komolyzenei koncert, színházi előadás, helyi képzőművészek vagy iparművészek alkotásait bemutató kiállítás, alkotó tábor stb.), amennyiben a helyi kötődés bizonyított
  - o szellemi és/vagy testi fogyatékossgal élők számára kikapcsolódást, szórakozást biztosító, a résztvevők és az őket segítő tevékenység bevonásával megvalósuló programok (pl. tandem kerékpározás stb.), érzékenyítő programok
  - o hátrányos helyzetű 14 éven aluli gyermekek számára tartalmas kikapcsolódást, ismeretszerzést stb. szolgáló programok, táborok
  - o civil börze, turizmusban és helyi termék előállításban érdekelték részére workshop szervezése

- digitális készségfejlesztés
- helyi értéktár bizottságok megalakításához és szakmai működéséhez kapcsolódó programok
- a fenti témákhoz kapcsolódó ismeretterjesztő és tájékoztató anyagok, információs füzetek, online felületek, infokommunikációs alkalmazások stb. készítése, nyomtatott vagy elektronikus formában történő megjelentetése stb. (önállóan nem támogatható)
- a fenti témákhoz kapcsolódó programok és akciók többszöri megvalósításához közvetlenül kapcsolódó, indokolt és reális mértékű eszközbeszerzés (önállóan nem támogatható)
- b) célterület: települési szintű kulturális, gasztronómiai és szórakoztató rendezvények támogatása (ide értve a falunapokat is)
- c) települési Okos Falu Stratégia elkészítése (közösségi tervezéshez kapcsolódó programok és szakértés)

VII.5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- a fenti célterületekbe nem illeszthető tevékenységek
- projektlátogatások/tanulmányutak a vármegyén belül működő hulladéklerakók/feldolgozó látogatását célzó tanulmányutak kivételével
- kizárólag egy adott gazdasági társaság érdekeinek, termékeinek bemutatását célzó termékbemutató, rendezvény vagy képzés
- projekt előkészítés és projektmenedzsment
- az intézkedés keretében nem elszámolható kiadások: (személy)gépjármű beszerzés?, élő állat vásárlás, használt árucikkek beszerzése, készletek beszerzése támogatási jogosultságok megvásárlása, ingatlanvásárlás, lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése stb.
- települési okos falu stratégia kivételével tanulmányok stb. készítése
- turisztikai kiadványok készítése

VII.6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- a projektszintű lehatárolás lehetőségével kívánunk élni az átfedés mentesség biztosítása érdekében
- LEADER elvek érvényesítésével elérhető hozzáadott érték: alulról jövő kezdeményezések

VII.7. A jogosultak köre:

- a) célterület esetében:
  - egyesületek, szövetségek
  - alapítványok, közalapítványok
- b) célterület esetében:
  - önkormányzatok (települési, nemzetiségi)
  - egyesületek, alapítványok, közalapítványok (csak ha az adott településen van bejegyezve)
- c) célterület esetében:
  - települési önkormányzat, illetékes önkormányzati társulás

VII.8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- projektterv – általános: a pályázó és tevékenysége bemutatása, a tervezett fejlesztés megalapozottsága, a projekt költségvetésének realitása, a projekt megvalósítására vonatkozó ütemterv realitása
- projektterv – specifikus: projekt célja (mely célterület, a) célterületen belül mely téma), komplexitása (támogatható tevékenységek száma, jellege, aránya a projekt költségvetésében), a fejlesztés idegenforgalmi hasznossága;
- a fejlesztés megvalósulási helye szerinti település lakosság száma;
- a projekt keretében megvalósuló programok/programsorozatok száma;

- a programokba bevont szereplők számának aránya a település lakosságához viszonyítva (az összes program tervezett létszáma alapján);
- partnerség;
- akadálymentesítés;
- fényképes beszámoló megküldése a HACs-nak a program népszerűsítése érdekében (alapelv).

VII.9. Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás):
- az a) célterület esetében 18.000.000,- Ft
  - a b) célterület esetében 30.000.000,- Ft
  - a c) célterület esetében 9.000.000,- Ft
- b) a támogatási intenzitás: 95%
- c) a projektméret:
- az a) célterület esetében minimum 500.000,- Ft, maximum 2.000.000,- Ft
  - a b) célterület esetében minimum 1.000.000,- Ft, maximum 3.000.000,- Ft
  - a c) célterület esetében minimum 1.000.000,- Ft, maximum 3.000.000,- Ft
- d) a támogatás módja (hagyományos vagy egyszerűsített költségelszámolás): hagyományos

VII.10. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2024. I. félév – 2025. II. félév

VII.11. Kimeneti indikátorok:

- legalább 19 db rendezvény megvalósítása
- legalább ..... fő bevonása a programokba
- legalább 3 db települési szintű Okos Falu Stratégia kidolgozása

VIII. TÉRSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK/HÁLÓZATOK FEJLESZTÉSE

VIII.1. Az intézkedés megnevezése: Térségi együttműködések/hálózatok fejlesztése

VIII.2. Specifikus cél: Helyi gazdaságfejlesztési célú együttműködések létrejöttének elősegítése, ismertségének növelése, értékesítésének támogatása, helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátó ipari programok kidolgozása, megvalósítása.

VIII.3. Indoklás, alátámasztás: A térség jó turisztikai potenciállal rendelkezik, az elmúlt évtizedben az ágazatban jelentős fejlesztések valósultak meg (turisztikai attrakciók, szálláshelyek stb.), minek köszönhetően a Körösök Völgye térsége felkerült az ország turisztikai térképére.

A Gyula-Békéscsaba térség kiemelt turisztikai térség, Szarvas város pedig turisztikai szempontból fejlesztendő település. Elkészült a Körösök Völgye Térség Aktív Turisztikai Stratégiája. Egyre nagyobb teret hódítanak a helyi gasztronómiai sajátosságokra épülő programok és a helyi termékek.

Egyes térségekben azonban a korábban magas színvonalú szakmai, koordinációs és hálózatépítő munkát végző TDM szervezetek átalakultak, más gyakorlat szerint működnek, ezt a hiányt pótolni kell.

VIII.4. A támogatható tevékenységek meghatározása:

- hálózatépítés, együttműködések erősítése
- képzés, tudásátadás
- turisztikai programcsomagok összeállítása
- helyi termékek bekapcsolása a turisztikai programkínálatba (partnerségek építése, helyi termék vásárok szervezése)
- promóciós/marketing tevékenységek
- térségi turisztikai kínálatot népszerűsítő rendezvényeken való részvétel, ill. ilyen rendezvények szervezése
- fentiekhez kapcsolódó eszközbeszerzés (önállóan nem támogatható)
- a fenti tevékenységekre járási??? szintű szakmai programokat szükséges kidolgozni és megvalósítani, legalább 30 hónapos??? projekt időszakra
- a szakmai programban lehetőség szerint minden település részvételét szükséges biztosítani

VIII.5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- az intézkedés keretében nem elszámolható kiadások: (személy)gépjármű beszerzés?, élő állat vásárlás, használt árucikkek beszerzése, készletek beszerzése támogatási jogosultságok megvásárlása, ingatlanvásárlás, lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése stb.
- tanulmányok, egyéb szakértői anyagok készítése
- működési költségek (kivéve bérköltség)???

VIII.6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- az intézkedés kiegészíti a Cselekvési terv II., IV. és V. intézkedéseit, mivel közvetlenül hozzájárul az azok keretében fejlesztéssel érintett termékek és szolgáltatások értékesítéséhez, ill. a helyi örökség magasabb ismertségéhez
- LEADER elvek érvényesítésével elérhető hozzáadott érték: területspecifikusság, együttműködés, hálózatépítés

VIII.7. A jogosultak köre:

- HACS által megvalósítandó saját projekt
- konzorciumi és/vagy együttműködő partnerek bevonásával??? (legalább 1-1 tag az akcióterület minden járásának képviselője érdekében, a járásokat képviselő tagok az adott járás olyan nonprofit??? szervezetei, melyek....)

VIII.8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- a pályázó szakmai tevékenysége, referenciái, alkalmassága a projekt megvalósítására

- a szakmai program minősége (támogatható tevékenységek köre, megoszlása, mennyisége, időtartama, költséghatékonysága stb.)
- a szakmai programba bevont térségi szereplők száma/partnerek száma

VIII.10. Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre alokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás): 40.000.000,- Ft
- b) a támogatás intenzitása: 100%
- c) a projektméret korlátai: minimum 20.000.000,- Ft, maximum 40.000.000,- Ft
- d) a támogatás módja (hagyományos vagy egyszerűsített költségelszámolás): hagyományos

VIII.11. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2024. II. félév – 2025. I. félév

VIII.12. Kimeneti indikátorok:

- legalább 1 db térségi vagy 4 db járási szintű szakmai program megvalósítása

MUNKANYAG

FORRÁSALLOKÁCIÓ:

INTÉZKEDÉS	TERVEZETT FORRÁSKERET (FT)	TERVEZETT FORRÁSKERET (%)
TÉRSÉGI VÁLLALKOZÁSOK MUNKAHELYTEREMTŐ BERUHÁZÁSAINAK TÁMOGATÁSA	100.000.000,-	
ÉLELMISZERIPARI ÉS KÉZMŰIPARI TERMÉKEK ELŐÁLLÍTÁSÁNAK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSÉNEK KISLÉPTÉKŰ TÁMOGATÁSA	25.000.000,-	
TÉRSÉGI VÁLLALKOZÁSOK KISLÉPTÉKŰ FEJLESZTÉSEINEK TÁMOGATÁSA	70.000.000,-	
TURISZTIKAI SZOLGÁLTATÁSOK FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE	100.000.000,-	
HELYI ÖRÖKSÉG FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE	48.000.000,-	
TELEPÜLÉSEK KISLÉPTÉKŰ FEJLESZTÉSEINEK TÁMOGATÁSA	110.000.000,-	
SZEMLÉLETFORMÁLÓ PROGRAMOK, AKCIÓK, TELEPÜLÉSI RENDEZVÉNYEK TÁMOGATÁSA	57.000.000,-	
TÉRSÉGI TURISZTIKAI HÁLÓZATOK FEJLESZTÉSE	40.000.000,-	
ÖSSZESEN:	550.000.000,-	